

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

4 stycznia 2022 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kosicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie 4 stycznia 2022 r. w W.

odwołania K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

z udziałem K. Z. (...) w P.

z 21 lipca 2021 r., nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, że K. S. jako pracownik płatnika składek K. Z. (...) w P. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 5 stycznia 2021 r.;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. na rzecz K. S. 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 1096/21

UZASADNIENIE

K. S. złożyła do Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji organu rentowego z 21 lipca 2021 r., nr (...). Wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji, poprzez ustalenie, że jako pracownik u płatnika składek K. Z. podlega od dnia 5 stycznia 2021 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu.

W uzasadnieniu odwołania podniosła, że organ rentowy myli się twierdząc, że faktycznie nie wykonywała pracy i została zgłoszona do ubezpieczeń po to, aby uzyskać prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. Organ rentowy posądza ubezpieczoną o naganne i nieobojętne społecznie zachowanie (polegające na korzystaniu ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych), podczas gdy ubezpieczona identyfikuje się bogatym doświadczeniem w zakresie tworzenia grafik i działań marketingowych. Podjęcie nowej pracy nie może stawiać ubezpieczonej w świetle osoby wyłudzącej świadczenia. Ubezpieczona pracowała w firmie (...), który prowadzi serwis „nakanapie.pl” od 5 stycznia 2021 r., a do jej obowiązków należało m.in.: tworzenie projektów graficznych i ich realizacja, graficzna obróbka zdjęć, robienie zdjęć książek w odpowiedniej aranżacji, projektowanie logotypów, kreowanie graficznego wizerunku, wizualizowanie i opracowywanie materiałów marketingowych, przygotowywanie materiałów do druku. K. S. co do zasady pracowała w sposób zdalny, jednak od czasu do czasu pojawiała się w siedzibie płatnika składek, gdzie przygotowywała materiały do obróbki graficznej: robiła zdjęcia, ustawiała scenografię i oświetlenie. Otrzymywała wynagrodzenie na swój rachunek bankowy, zaś przed podjęciem zatrudnienia u płatnika składek podjęła szereg czynności związanych z zatrudnieniem

m.in. została skierowana na badania lekarskie, odbyła rozmowę kwalifikacyjną i wypełniła kwestionariusz osobowy. Ze swoich obowiązków wskazanych powyżej wywiązywała się w sposób sumienny i stały. ZUS pobierał składkę od tego wynagrodzenia nie kwestionując umowy do momentu nadejścia zdarzenia warunkującego wypłatę zasiłku. K. S. była zaangażowanym pracownikiem, która uwikłana była w szereg projektów, które dotyczyły serwisu „nakanapie.pl”. Pozostawała do dyspozycji swojego pracodawcy, który osobiście oraz rękami swoich współpracowników zlecał jej przygotowywanie stosownych materiałów graficznych, z których ubezpieczona na bieżąco się wywiązywała. Świadczy o tym nie tylko korespondencja załączona do akt sprawy, ale również materiały przygotowane na F. ww. serwisu, ale również na I. oraz stronę internetową (banery). Odwołująca nie podzieliła również stanowiska ZUS, który wyraził wątpliwości związane z utworzeniem nowego stanowiska w firmie (...), który w sposób logiczny i zrozumiały przedstawił przyczyny dla których zdecydował się na poszukiwanie pracownika. Nie ulega wątpliwości, że ubezpieczona jest osobą kompetentną na tą stanowisko, posiada wykształcenie graficzne i posiada doświadczenie zawodowe w branży graficznej. Ubezpieczona od początku trwania stosunku pracy świadczyła pracę na rzecz K. Z., a zatem jej zatrudnienie nie nosiło cech pozorności, co więcej odwołująca nadal pozostaje w tym zatrudnieniu do chwili obecnej i zamierza wrócić do pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego (odwołanie, k. 3-10 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Organ rentowy wskazał, że z uwagi na wątpliwości co do prawidłowości zgłoszenia K. S. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia u płatnika składek K. Z. przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego doszedł do przekonania, że pomiędzy stronami nie doszło do nawiązania stosunku pracy w okresie od 5 stycznia 2021 r., w konsekwencji wydana została zaskarżona decyzja. W ocenie organu rentowego okoliczności niniejszej sprawy nie potwierdzają faktu świadczenia pracy przez ubezpieczoną. O tym czy między stronami doszło do nawiązania stosunku pracy rozstrzyga treść art. 22 k.p. a zatem, czy strony nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje zawarcie umowy, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacanie składki ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych charakterystycznych dla stosunku pracy wynikających z art. 22§ 1 k.p. (odpowiedź na odwołanie, k. 80-81 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. ukończyła studia magisterskie na (...) (...) Akademii (...) w 2013 r. Była zatrudniona w Akademii (...) w okresie od 1 listopada 2017 r. do 23 listopada 2017 r. na stanowisku grafika komputerowego (kwestionariusz osobowy, k. 20 a.r., zeznania K. S., k. 114 a.s.).

K. S. od lutego 2018 r. do lutego 2019 r. współpracowała na podstawie umowy o dzieło z przeniesieniem majątkowych praw autorskich z Wydawnictwem (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w W., której przedmiotem było opracowanie typograficzne i wykonanie graficzne czasopisma. Za wykonanie umowy otrzymywała co miesiąc wynagrodzenie w kwocie 5000 zł netto (umowa o dzieło, k. 17-18 a.s., rachunek do umowy o dzieło, k. 19 a.s., potwierdzenia przelewów, k. 12-16 a.s.).

K. Z. od 10 kwietnia 2006 r. prowadzi własną działalność gospodarczą pod nazwą K. Z. (...) z siedzibą w P. przy ul. (...), w ramach której zajmuje się działalnością związaną z oprogramowaniem (wpis CEiDG – nienumerowane karty a.r.).

K. Z. poszukiwał grafika na pełen etat, ponieważ nie było dla niego opłacalne płacić osobno za każdą grafikę. Zainteresowany wiedział, że żona kolegi jest grafikiem i poszukuje pracy, dlatego postanowił nawiązać współpracę z ubezpieczoną, ponieważ znał ją i wiedział jak wyglądają jej grafiki (zeznania K. Z., k. 114 -115 a.s.).

5 stycznia 2021 r. K. S. i K. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w P. zawarli umowę o prace na czas nieokreślony na stanowisku grafika komputerowego, jako miejsce wykonywania pracy oznaczono ul. (...) w P., wynagrodzenie ustalono na kwotę 6398,05 zł brutto miesięcznie, jako termin rozpoczęcia pracy oznaczono 5 stycznia 2021 r. 7 stycznia 2021 r. K. S. odbyła wstępne szkolenie z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy (umowa

o pracę z 5 stycznia 2021 r., karta szkolenia wstępnego bhp z 7.01.2021r., oświadczenie pracownika z 5 stycznia 2021 r. - nienumerowane karty a.r.).

Orzeczeniem lekarskim z 5 stycznia 2021 r. K. S. została uznana za zdolną do podjęcia pracy na stanowisku grafika komputerowego (orzeczenie z 5 stycznia 2021 r. - nienumerowane karty a.r.).

Do zakresu obowiązków K. S. na stanowisku grafika należało: graficzna obróbka zdjęć, projektowanie logotypów, kreowanie graficznego wizerunku, wizualizowanie i opracowywanie materiałów marketingowych, przygotowywanie materiałów do druku (zakres obowiązków z 5 stycznia 2021 r. - nienumerowane karty a.r.).

K. Z. jest administratorem (...) – serwisu literackiego zajmującego się recenzjami książek. Serwis zarabia na współpracy z wydawnictwami i otrzymuje opłaty za artykuły i wywiady sponsorowane oraz reklamy. Artykuły są pisane przez użytkowników serwisu zachowując prawa autorskie, a część jest pisana przez autorów z którymi serwis stale współpracuje na zasadzie współpracy, za napisane artykuły wystawiane są faktury. Książki były dostarczane do biura, były umieszczane na regałach, a także przesyłane do recenzentów. Wysyłką książek zajmowała się ubezpieczona. Artykuły zawierające recenzje były zamieszczane w serwisie i na I. i F. oraz były opatrywane grafikami i zdjęciami wykonywanymi przez K. S., to do niej były przesyłane teksty artykułów na służbowy adres e-mail (...), K. S. następnie umieszczała grafiki w artykułach. Grafiki przygotowane przez ubezpieczoną były dostępne na zdalnym dysku, do którego miał dostęp K. Z.. Ubezpieczona wykonywała sesje zdjęciowe, fotografowała m.in. książki i obrabiała wykonane zdjęcia. W biurze przy rondzie (...) w W., K. Z. wynajmował biurka przy których pracował, często pojawiała się tam również K. S., która pracowała także zdalnie. Ubezpieczona pracowała od 9:00 do 17:00 od poniedziałku do piątku na sprzęcie laptopie i sprzęcie fotograficznym należącym do K. Z., do biura przychodziła się dwa razy w tygodniu, a w pozostałe dni pracowała zdalnie (wiadomości e-mail i korespondencja z serwisu (...), k. 21-47, k.62-78 a.s., banery artykułów, k. 48-59, grafiki z F., k. 60v. – 61v., zeznania świadka M. M., k. 112 a.s., zeznania świadka A. Z., k. 112 a.s., zeznania świadka D. G., k. 112-113 a.s., zeznania K. S., k. 114 a.s., zeznania K. Z., k. 114 -115 a.s.).

K. S. otrzymywała wynagrodzenie przelewem na rachunek bankowy, za styczeń 2021 r. otrzymała 4362,59 zł, za luty 2021 r. otrzymała 4600 zł, za marzec 2021 r. otrzymała 4600 zł, za kwiecień 2021 r. otrzymała 4600 zł, za maj 2021 r. otrzymała 4449,55 zł (potwierdzenia przelewów - nienumerowane karty a.r.).

K. S. przy podpisywaniu umowy o pracę wiedziała, że jest w ciąży i powiedziała o tym K. Z.. Od 27 kwietnia 2021 r. ubezpieczona była niezdolna do pracy w związku z chorobą przypadającą na okres ciąży i wystąpiła o wypłatę zasiłku chorobowego. W trakcie nieobecności w pracy K. S. grafikami zajął się K. Z., ale zrezygnował z wysyłki książek recenzentom, a działalność na I. i F. została ograniczona. Na miejsce K. S. płatnik nie zatrudnił innego grafika (zeznania K. S., k. 114 a.s., zeznania K. Z., k. 114 -115 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jako organ uprawniony do kontroli i weryfikacji podstawy wymiaru składek i prawidłowości zgłoszenia do systemu ubezpieczeń społecznych, wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia obowiązku podlegania przez K. S. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie o pracę u płatnika składek K. Z.. W oparciu o wyniki przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, organ rentowy uznał, że nie uzyskano dowodów potwierdzających wykonywanie pracy. Ponadto organ rentowy ustalił krótki czas dzielący zgłoszenie do ubezpieczeń, a powstanie niezdolności do pracy i złożenie wniosku o wypłatę zasiłku chorobowego, a także brak zatrudnienia na jej miejsce innego grafika komputerowego (zawiadomienie o wszczęciu postępowania, wezwanie do złożenia wyjaśnień, zawiadomienie o zakończeniu postępowania, k. 6-9 a.r.).

W oparciu o powyższe ustalenia, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., na podstawie art. 83 ust. 1, art. 68 ust. 1 lit. a, art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 423 z późn. zm.) wydał 21 lipca 2021 r., decyzję nr (...) w której stwierdził, że K. S. jako pracownik u płatnika składek K. Z. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 5 stycznia 2021 r. (decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 21 lipca 2021 r., k. 2-3 a.r.).

Powyższy stan faktyczny, sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych oraz w oparciu o zeznania świadków: M. M., A. Z., D. G. oraz zeznania zainteresowanego K. Z. i odwołującej K. S..

Dowody z dokumentów zostały ocenione jako wiarygodne, gdyż korespondowały ze sobą, a także z osobowymi źródłami dowodowymi i tworzyły spójny stan faktyczny. Co istotne, strony, w tym organ rentowy, nie kwestionowały ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów, należało uznać za udowodnione.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków M. M., A. Z., D. G., a także zainteresowanego K. Z. i odwołującej którzy wskazali na okoliczności istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy, a dotyczące charakteru i zakresu pracy odwołującej na stanowisku grafika. Zeznania odwołującej oraz zainteresowanego były szczerze, logiczne i korespondowały z zeznaniami świadków i znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów, w załączonych do akt sprawy m.in. wydruków z wiadomości e-mail, wydruków z wiadomości z (...), wydruków grafik zamieszczonych w serwisie Na (...), na I. i F.. Świadkowie M. M., A. Z., D. G. będące współpracownikami płatnika składek potwierdzili, że odwołująca była zatrudniona u K. Z. i wykonywała wszystkie opisane powyżej obowiązki. Ponadto świadek A. Z. wynajmująca biurka K. Z. w biurze przy rondzie (...) również potwierdziła, że będąc osobiście w siedzibie biura widywała odwołującą przy pracy oraz miała z nią kontakt osobisty. Relacje świadków odnośnie świadczenia pracy przez odwołującą u płatnika składek zostały oparte na własnych obserwacjach. Także zainteresowany K. Z. będący bezpośrednim przełożonym odwołującej wskazał, że to on wydawał jej polecenia służbowe i nadzorował jej pracę. W ocenie sądu zeznania wszystkich wskazanych osób są wiarygodne, gdyż wzajemnie ze sobą korespondują, wspólnie tworzą jednolity, logiczny i nie budzący wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego obraz okoliczności sprawy. Relacje świadków, odwołującej i zainteresowanego, znajdują również potwierdzenie w treści zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów osobowych. Strony w sposób nie budzący wątpliwości, wewnątrznie spójnie, a także zgodnie z dokumentami, przedstawiły motywacje zawarcia umowy o pracę, wskazały na zakres obowiązków, a także określiły sposób ich realizacji. Odnośnie wskazanych okoliczności Sąd nie miał wątpliwości, uwzględniając przede wszystkim to, że strony przedstawiły dokumenty na potwierdzenie prezentowanych tez, a częściowo potwierdzili je świadkowie. Zeznaniami stron i świadków należało więc dać wiarę, gdyż brak było podstaw do tego, aby kwestionować ich wiarygodność w jakiegokolwiek części.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. S. jest uzasadnione.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie czy umowa o pracę zawarta przez odwołującą K. S. z K. Z. 5 stycznia 2021 r. stanowi ważną i skuteczną umowę o pracę, czy też - jak twierdzi ZUS - umowa ta została zawarta jedynie dla pozorów, w związku z czym nie wywołała ona i nie wywołuje skutków w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia.

Przystępując do oceny prawnej przedmiotu sporu, w pierwszej kolejności przyznać należy, że dokonywana przez organ rentowy kontrola zgłoszeń do ubezpieczenia oraz prawidłowości i rzetelności obliczenia składki oznacza przyznanie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych kompetencji do badania samego tytułu ubezpieczenia wynikającego z zawarcia umowy o pracę, a zatem badania również ważności takiej umowy (por. postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013 r., III AUa 1039/12 oraz z dnia 25 września 2012 r., III AUa 398/12).

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1, art. 11 ust.1, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.), obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym: emerytalno-rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu podlegają pracownicy w okresie od momentu nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania. Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art. 22 § 1 k.p.). W ujęciu art. 22 § 1 k.p. stosunek

pracy to relacja prawna łącząca pracodawcę i pracownika, na której treść składają się wzajemne prawa i obowiązki. Zgodnie z treścią powołanego przepisu zasadniczym elementem konstrukcyjnym stosunku pracy jest zobowiązanie pracownika do wykonywania pracy pod kierownictwem pracodawcy w czasie i miejscu przez niego wyznaczonym za wynagrodzeniem. Swoistość stosunku pracy wyraża się w jego specyficznych cechach, które odróżniają go od stosunków cywilnoprawnych, a także zwyczajowej, okazjonalnej pomocy członków najbliższej rodziny świadczonej na rzecz określonego przedsiębiorcy, w ramach których świadczona jest praca. Do tych właściwości stosunku pracy należą: dobrowolność zobowiązania, zarobkowy charakter stosunku pracy, osobisty charakter świadczenia pracy oraz podporządkowanie pracownika co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy, wyrażające się również w możliwości wydawania pracownikowi poleceń dotyczących pracy.

Mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że sformułowany przez organ rentowy w odwołaniu zarzut pozorności umowy o pracę w oparciu o przepis art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. był chybiony.

Jak trafnie wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z 10 czerwca 2013 r. (II PK 299/12) oświadczenie woli jest złożone dla pozorów, jeżeli jest symulowane. Symulacja ta musi się składać z dwóch elementów. Po pierwsze, strony, które dokonują symulowanej czynności prawnej, próbują wywołać wobec osób trzecich przeświadczenie (niezgodne z rzeczywistością), że ich zamiarem jest wywołanie skutków prawnych, objętych treścią ich oświadczeń woli. Po drugie między stronami musi istnieć tajne, niedostępne osobom trzecim porozumienie, że te oświadczenia woli nie mają wywołać zwykłych skutków prawnych (akt konfidencji). A zatem jest to porozumienie, co do tego, że zamiar wyrażony w treści symulowanych oświadczeń woli nie istnieje lub że zamiar ten jest inny niż ujawniony w symulowanych oświadczeniach. Niezgodność rzeczywistego zamiaru stron z treścią czynności prawnej musi odnosić się do jej skuteczności prawnej oraz woli powołania do życia określonego stosunku prawnego. Sąd Najwyższy zwraca w tym orzeczeniu uwagę, że przepis art. 83 § 1 k.c. opisuje dwie różne postaci pozorności. Pierwsza z nich dotyczy sytuacji, gdy strony dokonują czynności prawnej dla pozorów i jej dokonanie nie służy ukryciu innej czynności prawnej. Można tu mówić o pozorności zwykłej, bezwzględnej lub o symulacji absolutnej, bezwzględnej. Druga dotyczy sytuacji, gdy strony dokonują czynności prawnej pozornej w celu ukrycia innej czynności prawnej (dysymulowanej), której skutki prawne rzeczywiście chcą wywołać. Czynność prawna pozorna, wyrażająca oświadczenie woli pozorne, nie ukrywające innej czynności prawnej, nie wywołuje między stronami skutków prawnych, gdyż jest nieważna w świetle art. 83 § 1 k.c. Oświadczenie woli stron nie może wywołać skutków prawnych odpowiadających jego treści, ponieważ same strony tego nie chcą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 1986 r., I CR 45/86).

Osoba, która zawarła fikcyjną umowę o pracę, nie podlega ubezpieczeniu społecznemu i nie nabywa prawa do świadczeń wynikających z tego ubezpieczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., II UKN 32/96 oraz z dnia 17 marca 1998 r., II UKN 568/97). Fakt, że oświadczenia stron umowy zawierają określone w art. 22 k.p. formalne elementy umowy o pracę, nie oznaczają jednak, że umowa taka jest ważna. Jeżeli bowiem strony nie zamierzały osiągnąć skutków wynikających z umowy, w szczególności jeżeli nie doszło do podjęcia i wykonywania pracy, a jedynym celem umowy było umożliwienie pracownikowi skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, umowa taka jest pozorna (art. 83 k.c.).

W świetle ustalonego stanu faktycznego w sprawie, nie ulega wątpliwości, że K. S. świadczyła pracę na podstawie umowy o pracę zawartej z K. Z. od 5 stycznia 2021 r. na stanowisku grafika komputerowego w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem w wysokości 6398,05 zł brutto miesięcznie. Potwierdzają to w sposób jednoznaczny nie tylko zeznania stron niniejszego postępowania, ale również wiarygodne zeznania świadków M. M., A. Z., D. G.. Świadczenie, składając zeznania w niniejszej sprawie wskazali, że do zakresu obowiązków ubezpieczonej należało m.in. wykonywanie czynności sprawdzanie recenzji i opatrywanie ich zdjęciami i grafikami, wykonywanie sesji zdjęciowe, fotografowanie m.in. książek i obrabianie wykonanych zdjęć, wysyłka książek do recenzentów. Świadczenie M. M. i D. G. bezpośrednio współpracowały z odwołującą przy przesyłaniu gotowych recenzji do zamieszczenia w serwisie, ustalały z odwołującą jak ma wyglądać grafika, akceptowały wygląd grafiki, korespondowały z nią poprzez wiadomości e-mail i wiadomości w serwisie Na (...). Z kolei każdy ze świadków zgodnie twierdził, że jej praca była widoczna, ponieważ tylko ona przygotowywała grafiki do serwisu i na portale społecznościowe co było zgodne z prawdą, bowiem zainteresowany K. Z. przyznał, że nie współpracował z innymi grafikami. Z załączonych do akt sprawy dowodów

w postaci wydruków wiadomości e-mail, (...), I. i F. wynikało wprost, że w spornym okresie czasu zatrudnienia odwołującej od 5 stycznia 2021 r. aktywność pracownicza odwołującej była niewątpliwie widoczna. Tym samym - wbrew ocenie organu rentowego - istnieją fizyczne, materialne dowody na potwierdzenie faktu świadczenia pracy przez odwołującą na rzecz ww. płatnika składek, co prowadzi do przyjęcia, że umowa o pracę z 5 stycznia 2021 r. została zawarta zgodnie z przepisami prawa pracy. Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy nie potwierdzają zatem, aby celem zawartej umowy o pracę był brak woli rzeczywistego jej świadczenia z jednej strony i brak woli korzystania z tej pracy przez drugą stronę. O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowana jako obejście prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2008 r. II UK 334/07).

W ocenie sądu, poza samym faktem świadczenia pracy przez odwołującą, została wykazana także racjonalność i ekonomiczna potrzeba zatrudnienia K. S. bowiem z racji posiadanego przez odwołującą wykształcenia oraz doświadczenia w pracy grafika komputerowego, a także polecenie jej płatnikowi składek przez znajomego sprawiało, że była ona osobą zaufaną i posiadającą odpowiednie kwalifikacje do objęcia stanowiska grafika komputerowego na pełen etat. Płatnik składek wyjaśnił ponadto, że nie było dla niego opłacalnym korzystanie z usług grafika komputerowego na innych zasadach i płacenie za każdą wykonaną grafikę, ekonomicznie uzasadnionym było więc zatrudnienie osoby w pełnym wymiarze czasu pracy, która dodatkowo wykonywała zdjęcia na portale społecznościowe i je tam zamieszczała oraz wysyłała książki recenzentom, a zatem wykonywała też inne czynności poza przygotowywaniem grafik. Zainteresowany miał zatem prawo i racjonalne podstawy do tego, aby przypuszczać, że zatrudnienie kogoś wykwalifikowanego, posiadającego wiedzę i umiejętności zapewni płatnikowi składek sprawne funkcjonowanie i przyniesie pozytywne efekty dla jej wyników finansowych.

Sąd oceniając, że umowa nie była pozorna, wziął pod uwagę, że za taką nie można uznać umowy, która w rzeczywistości była wykonywana, tj. takiej, w ramach której pracownik faktycznie świadczy na rzecz pracodawcy pracę podporządkowaną. Potwierdził to Sąd Najwyższy w wyroku z 28 lutego 2001 r. (sygn. akt UK 244/00) wskazując, że o fikcyjności umowy o pracę świadczy zamiar nawiązania stosunku ubezpieczenia społecznego bez rzeczywistego wykonywania tej umowy. Dodatkowo, jak wynika z poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w innym wyroku z 13 czerwca 2006 r. (sygn. akt II UK 202/05), nie jest istotne, czy strony zawierające umowę o pracę miały realny zamiar wzajemnego zobowiązania się przez pracownika do świadczenia pracy, a przez pracodawcę do zapewnienia pracy i wynagrodzenia za nią, lecz to, czy taki zamiar stron został w rzeczywistości zrealizowany.

Zaakcentować przy tym należy, że przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych nie uzależniają także skuteczności nawiązania stosunku pracowniczego od czasookresu trwania konkretnej umowy, od długości wcześniej przysługującej ochrony ubezpieczeniowej, czy też od stanu zdrowia pracownika. Z tego wynika, że nagle przerwanie relacji z pracodawcą bądź nieprzystąpienie do realizacji umowy o pracę w ustalonym czasie z powodu pogorszenia stanu zdrowia pracownika, nie może wpływać negatywnie na powstały stosunek ubezpieczenia społecznego i skutki z niego wynikające. Dla powstania wskazanych skutków konieczne jest bowiem skuteczne nawiązanie umowy o pracę. Skutku takiego nie rodzi zawarcie przez strony umowy o pracę bez woli jej realizacji, nawet jeżeli strony podejmują jakieś czynności, które mają na zewnątrz pozorować realizację umowy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 15 maja 2014r., III AUa 826/13). W rozpatrywanej sprawie nie ulega wątpliwości, że K. S. była podporządkowana swojemu pracodawcy. Wykonywała pracę w miejscu przez niego wskazanym, a więc w biurze przy rondzie (...) w W. dwa razy w tygodniu, a w pozostałe dni zdalnie. Zainteresowany K. Z. był jej bezpośrednim przełożonym i to on nadzorował jej pracę i wydawał polecenia służbowe. Odwołująca pracę wykonywała od poniedziałku do piątku, w godzinach od 9:00 do 17:00. Z tego też względu w stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy uznać należy, że ziszczyły się przesłanki przewidziane w treści art. 22 § 1 k.p. Ponadto wskazać należy, że w dniu podpisania umowy o pracę ubezpieczona była w ciąży. Jednak nie można zapominać, że nawet w przypadku, kiedy kobieta będąca w

ciąży poszukuje ochrony ubezpieczeniowej, może dojść do nawiązania ważnego stosunku pracy. Na przeszkodzie temu nie stoi nawet zaawansowana ciąża, jeśli stosunek pracy faktycznie jest realizowany. Wynika to z tego, że fakt ciąży nie przekreśla aktywności zawodowej. Również przepisy prawa nie zawierają żadnych ograniczeń w tym względzie i nie wskazują, w jakim czasie może dojść do nawiązania stosunku pracy, ani przez jaki okres powinny być opłacane składki na ubezpieczenia społeczne, by późniejsza wypłata świadczeń związanych z chorobą i macierzyństwem nie naruszała zasad solidaryzmu, równego traktowania ubezpieczonych, ochrony interesów i nie pokrzywdzenia innych ubezpieczonych oraz nieuszczipiania środków zgromadzonych w ramach ubezpieczenia. Sam zamiar uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jako motywacja do podjęcia zatrudnienia, nie świadczy więc o zamiarze obejścia prawa, podobnie jak i inne cele stawiane sobie przez osoby zawierające umowy o pracę, takie jak chociażby chęć uzyskania środków utrzymania (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 26 lutego 2013 r., I UK 472/12; z 11 września 2013 r., II UK 36/13; także: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 16 marca 2017 r., III AUa 1003/16; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 10 lutego 2017 r., III AUa 1270/16; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 5 lipca 2018 r., III AUa 297/18; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 11 maja 2018 r., III AUa 858/17). Nawet zawarcie umowy o pracę wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie powoduje samo w sobie nieważności takiej czynności prawnej, jako mającej na celu obejście ustawy, czy też jej pozorności, o ile na jej podstawie praca w reżimie określonym w przepisie art. 22 § 1 k.p. faktycznie jest wykonywana. Innymi słowy, motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy założeniu rzeczywistego świadczenia pracy zgodnie z warunkami określonymi w w/w przepisie (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 10 kwietnia 2018r., III AUa 141/18).

W związku z powyższym, nawet celowe zawarcie przez odwołującą umowy, aby uzyskać świadczenia w związku z chorobą i macierzyństwem, nie czyni to umowy o pracę pozorną, gdyż była realizowana. Wbrew twierdzeniom organu rentowego sąd nie znalazł podstaw do stwierdzenia, by doszło do naruszenia w rozważanym przypadku zasad współzycia społecznego. Co prawda po upływie nieco ponad 3 miesięcy pracy nastąpiła niezdolność odwołującej do pracy, ale i ta okoliczność nie świadczy o nieważności umowy o pracę, gdyż kobieta w ciąży – tak jak i ta, która w takim stanie nie pozostaje – ma prawo podjąć zatrudnienie i to nawet, jeśli wie o ciąży. Ponadto należy zaznaczyć, że ciąża może być też zaawansowana i nie stoi na przeszkodzie nawiązaniu stosunku pracy, jeśli faktycznie jest on realizowany. W takiej sytuacji nie ma podstaw, by z uwagi na stan, w jakim ubezpieczona się znajdowała, czynić zarzuty nawiązania nieważnego, bo pozornego stosunku pracy. Jednocześnie płatnik składek nie zdecydował się zatrudnić nikogo na miejsce ubezpieczonej, gdyż oczekiwał na jej powrót do pracy a jej obowiązki przejęła N. G., co jest działaniem logicznym i zrozumiałym.

Jeśli chodzi zaś o wysokość wynagrodzenia K. S. to Sąd nie rozważał, czy było ono wygórowane, gdyż czym innym jest określenie podstawy składki oraz wymiar świadczeń z ubezpieczenia społecznego i czym innym jest sam tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym. Zaskarżona decyzja w rozpoznawanej sprawie ma za przedmiot tylko podleganie ubezpieczeniom społecznym i nie obejmuje wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego, stąd sama wysokość zgłoszonej podstawy wymiaru składek nie ma znaczenia. Organ rentowy, jeśli stwierdziłby, że jest ona wygórowana, ale umowa faktycznie była realizowana, ma możliwość ukształtowania stosunku pracy za wynagrodzeniem niższym niż ustalone przez strony. Nie istnieje natomiast możliwość, by zbyt wysoką podstawę wymiaru składek czynić powodem wykluczenia z ubezpieczeń społecznych.

Mając na względzie poczynione ustalenia faktyczne i zaprezentowaną argumentację, sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt I wyroku, zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, iż K. S. jako pracownik płatnika składek K. Z. (...) w P. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 5 stycznia 2021 r.

O kosztach zastępstwa procesowego, sąd orzekł w pkt II wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zasądzając od organu rentowego na rzecz odwołującej 180 zł, której wysokość została ustalona na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800)..